

Uzm. Dan. Psikolog
Ani Eryorulmaz

ZEHİRLİ İLİŞKİLER

DESTEK YAYINLARI: 986
PSİKOLOJİ: 5

ANİ ERYORULMAZ / ZEHİRLİ İLİŞKİLER

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştı
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Eylül 2018 (2.000 Adet)
3. Baskı: Kasım 2018
4. Baskı: Şubat 2020
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-465-9

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

Uzm. Dan. Psikolog
Ani Eryorulmaz

ZEHİRLİ İLİŞKİLER

İÇİNDEKİLER

Önsöz	17

1. BÖLÜM

KIZGIN VE ÖFKELİ	19
Sözel ve Duygusal Taciz	21
Nedir Bu Sözel ve Duygusal Taciz?	23
Sözel Taciz Türleri	24
<i>Esirgemek, Vermemek</i>	24
Karşı Çıkma	25
Değersizleştirmek	26
Şaka Şekline Bürünmüş Duygusal/Sözel Taciz	27
Oyalama	28
Suçlama	29
Yargılamak ve Eleştirmek	30
Tehdit Etmek	31
Yok Saymak	32
Sözel ve Duygusal Tacizi Anlamak	32
Duygular ve Taciz	33
Duygunun Doğrusu Yanlışı Yoktur	34
Niye Katlanıyoruz?	35
Doğru Bildiğimiz Yanlıklar	36
<i>Yetiştirilme Ortamı</i>	36
Önceki Eş	37

Bana Karşı O Kadar Tutkuyla Bağlı ki Onun İçin Böyle Yapıyor	38
Karakteri Böyle	39
O Kadar Öfkeli ki Öfke Kontrolü Seminerine/Terapisine Katılmalı	39
Kadınlardan/Erkeklerden Nefret Ediyor	40
Psikolojik Bir Sorunu Var Onun İçin Bana Kötü Davranıyor	41
Terk Edilmekten Çok Korktuğu İçin Böyle Davranıyor	43
Yanlışlardan Gerçeklere	43
Güçlü Olmak ve Özgüven	44
Zalim ya da Kurban	45
Duygusal ve Sözel Tacize Dur Demek	46
Değişmeni İstiyorum	46
Sınır Koymak	47

2. BÖLÜM

MANİPÜLATİF İLİŞKİLER	49
Manipülasyon ve Kontrol	51
Kontrol Niye Bu Kadar Gereklidir?	53
Kim Maniple Eder?	54
Maniple Ediliyor muyum?	55
Eşiniz Sizi Neden Duymuyor?	57
Neden Olayları Tersten Görüyor?	58
Gerçeklikten Kopmak Ne Demektir?	59
Psikolojik Sınır	59
Gerçeklikten Kopuş	60

İçten Dışa? Dıştan İçe?	62
İlişkide Hangi Ben?	63
Başkaları Ne Der?	64
Miş Gibi Yaşantılar	64
Tamamen Kendilikten Kopuş	65
Gerçeği Görmeyi Reddetmek	67
Peki Ama Neden Kontrol Etme İhtiyacı Hissediyor? ...	69
İletişim Sorunu ve Kontrol	70
Hayali Eş	71
Çocukken Görülüyor ve Duyuluyor muydum?	72
Ailede Kontrol	72
Yap-Yapma	74
Annem Babam Yanlış Yapmış Olamaz!	75
Gözlükler Yanlış Gösteriyorsa	76
Güç ve Boyut Düzeyinde Bozulma	76
Duygular ve İstekler Düzeyinde Bozulma	76
Düşünme Düzeyinde Bozulma	77
Bağlanma Düzeyinde Bozulma	78
Kimlik Düzeyinde Bozulma	78
Bozulmayı Görmek Ne İşe Yarayacak?	79

3. BÖLÜM

DÖNME DOLAPTA YAŞAMAK	81
Sınır Kişilik Bozukluğu	83
Bilgi Güçtür	84
Sınır Kişilik Bozukluğu (SKB) ya da Kumaşı Ona Benzeyeni	85

Terk Edilme Korkusu	86
Uçlar	87
Kimlik Karmaşası ve Boşluk Hissi	88
Dürtüsellik	89
Göz Korkutmalar ve Kendine Zarar Verme	90
Duygularda Dengesizlik	91
Uyumsuz Öfke ve Kavga	91
Stres ve Disosyatif Sempomlar	92
Utanç Duygusu	93
Belirsiz Sınırlar	94
Kontrol, Kontrol, Kontrol	94
Nesne Sürekliliği	95
İlişkilerde Duyarlılık	95
Yüksek Başarı	96
Narsistik İstekler	96
Manipülasyon	97
Sınır Kişilik Bozukluğu Dünyasına İlk Adım	97
Duygular ve Olgular	98
İlişkide Neler Yaşanır?	99
Kabullenmek ve Desteklemek	100
Sersemleme	101
Özgüvenim	101
Elim Kolum Bağlı	102
Suçluluk Duygusu	102
Zararlı Alışkanlıklar	102
Tedavi Görse Değişmez mi?	103
Hiç mi Bir Şey Yapamam?	104

Çocuğuma da Yapmıyor muyum?	105
Neden Bakıcı Rolü Üstleniyorum?	106
Kısırdöngüden Çıkış	108
Bir Bütün Değil, İki Ayrı Birey	110
Kabullenmek	110
Onaylanmamak	111
İletişim	111
Hayır Deme Özgürlüğü	112
Hep Vermek Yerine Biraz da Almak	113
Sızlanmak Yerine Yapmak	114
Beklentilerinizi Azaltın	115
Kurtarıcı Olmayı Terk Edin	116
Kurban Rolünü Terk Edin	116
Kendinize Yeni Bir Hayat Yaratın	117

4. BÖLÜM

BEN, BEN, BEN	119
Narsistik Kişilik Bozukluğu	121
Utanç	122
Gerçek Olmayan Gerçek	123
Böbürlenme	124
Haset	125
Benim Duygularım, İhtiyaçlarım Seninkinden Daha Önemlidir!	126
Karşısındakini Anlama	128
Sınırlar	129
Niye Siz?	130

Bağımlı Kişilik Yapısı Nedir?	131
Tanıdık Gelme Hali	132
Enerjinizi Farklı Alanlara Yönlendirin	134
Niye Ebeveynlik Yapıyorsunuz?	135
Denge	136
İlişki ve Dans	137
Drama Üçgeni	138
Ebeveyn Kurtarıcı Olmaktan Vazgeçerse?	140
Roller Değişince	140
Ebeveyn Olmak ve İhtiyaçlar	141
Ebeveyn Niye İlişkiyi Bırakmaz?	142
Sevilmeme Korkusu	142
Umut	143
Narsisi Bırak Kendine Bak	143
Kendi Ailemiz ve Ebeveynlik	144
Ailedeki Rolünüz	145
Sadece Kendinizi Değiştirebilirsiniz	145
Neden Duygular Zor Değişir?	146
Ebeveyn Rolünü Bırakmak	146
Özgüven	147

5. BÖLÜM

ALDATMA	149
Zehirli İlişkiler	151
Aldatma İyi Gitmeyen Evliliklerde Olur!	152
Aldatılma Bir Travmadır	154

Söz Değil Davranış İyileştirir	154
Duygusal Sınırlar	155
Eski ve Yeni Aldatmalar Farklı mı?	156
Sınırlar ve Duvarlar	156
Arkadaşlık	157
Eski Aşklar	159
Sanal Aşklar	159
Sadakatsizliği Meşrulaştırma.....	160
Yalan Söyleme	161
Yalanın Ortaya Çıkması ve Travma	161
Bu Acı Geçer mi?	162
Nasıl Görmedim?	163
Özel Alan	163
Yeni İlgi, Hobi, Yaşam Şekilleri	164
Çocuklar	165
Harcamalar	165
İlişkide ve Cinsel Hayatta Değişiklik	165
Saldırma mı Yüzleşme mi?	166
Yüzleşmeye Hazırlanma	167
Eşiniz Size Ne Diyebilir?	168
Karşı Atak	168
Kabullenme	169
Kararsızlık	169
Aldatan Tarafın Duyguları	170
Büyük Resme Bakın	171
Kalmak Ama Ne İçin Kalmak?	172

6. BÖLÜM

GİTMEK Mİ ZOR, KALMAK MI?	173
Tamam mı, Devam mı?	175
Aşk	176
Siz Eşinizi Seviyorsunuz, O da Sizi Seviyor!	177
Almadan Vermeye Devam Edebilir misiniz?	178
İlişkiniz Daha İyiye Gider mi?	179
Fiziksel Şiddet	180
Gerçekle Yüzleşmek	181
Davranışlarınız Ne Diyor?	181
Onaylanma İhtiyacı	182
Birlikte Ne Yapıyorsunuz?	183
Eşinizi Hâlâ Çekici Buluyor musunuz?	184
Konuşabiliyor musunuz?	185
Zorladığımda Yalan Söylüyor	186
Saygı Sevgiden Bile Önce Gelmeli	187
İlişkinizi Bitirdiğinizde Yaşamınızda Ne Fark Olur?	189
İlişki İçin Son Nokta	190
Ben Ne İstersem Yaparım, Sen de Yap!	190
Tartışma Bile Yoksa	191
Boşanmak	191
Çocuklar İçin Evli Kalmak Daha mı Doğru?	192
Kişilik Bozuklukları ve Boşanma	193
Yeni Bir Yaşam	195
Kaynakça	197

İkimizin

“İkimizin, yalnız seninle benim, bir kayıkta gideceğimiz fısıldandı sabahleyin erkenden; hiçbir ülkeye, hiçbir sona yaptığımız bu kutsal yolculuğu dünyada kimselerin bilmeyeceği söylendi.

O kıyasız denizde, sessizce dinleyen gülüşüne ezgilerle yükselecek şarkılarım; dalgalar kadar özgür, sözcüklerin bütün bağlarından kurtulup yükselecek.

Vakti gelmedi mi daha? Hâlâ yapılacak işleri mi var? İşte, kıyıya indi akşam, deniz kuşları uçarak yuvalarına döndü solan ışıktaki.

Kim bilir ne zaman koçacak zincirler; ya kayık, alacakaranlık-taki son parıltı gibi, geceye ne zaman karışacak?”

Rabindranath Tagore

Yazar Hakkında

İstanbul'da doğdu. Notre Dame de Sion Fransız Lisesi'nden mezun oldu. Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık bölümünde, yüksek lisans eğitimini de yine aynı üniversitede tamamladı.

Mesleki kariyerine Boğaziçi Üniversitesi "Erken Çocukluk Merkezi"nin yöneticiliği görevini yaparak başladı. ENKA Okulları, Hisar Eğitim Vakfı Okulları, ALEV Okulları ve İzmir Işıkkent Okulları'nda kurulum aşamalarında bu okulların eğitim programlarının hazırlanmasında ve eğitimde aktif öğrenme kuramının başlatılmasında ve geliştirilmesinde eğitim danışmanlığı yaptı.

AETD (Aile ve Evlilik Terapileri Derneği) tarafından düzenlenen EFTA (European Family Therapy Association) aile ve evlilik terapileri eğitimi aldı. Ayrıca gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında Tranaksiyonel Analiz, Evlilik Öncesi Danışmanlık, Boşanma ve Boşanma Sonrası Kurulan Ailelerle Çalışma konularında eğitim ve süpervizyon çalışmalarına katıldı.

Eryorulmaz, 2001-2008 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde yarızamanlı öğretim görevlisi olarak görev yaptı.

Ani Eryorulmaz bireysel terapiler ve aile ve evlilik terapileri konusunda çalışmalarını bağımsız olarak sürdürmektedir. Evlilik öncesi danışmanlık, evlilik ve çift terapisi, ilişki problemleri, boşanma süreci ve sonrası danışmanlık, bu süreçlerde çocuk

ve ergenlerin desteklenmesi için aileye danışmanlık, hamilelik ve doğum sonrası ikili yaşamdan üçlü yaşama geçişte yaşanan sorunlarla ve ikinci evliliklerde “yamalı bohça” ailelerin oluşumunda danışmanlık ve terapi alanlarında yoğunlaşmaktadır.

Boşanma ve boşanmaya karar verme aşamalarında ve boşanma sonrası sorunlarını ve çözüm süreçlerini konu alan Destek Yayınları'ndan çıkan *Eyvah Boşanıyorum* adlı bir kitabı ve yine ilişkilerde bağlanma sorunları, evliliklerde yaşanan güç savaşları vb. konularda çeşitli ulusal ve uluslararası dergi ve kitaplarda makaleleri bulunmaktadır.

Ani Eryorulmaz, Aile ve Evlilik Terapileri Derneği ve Transaksiyonel Analiz Derneği üyesidir.

Önsöz

Evlilik ya da yakın ilişki, adına ne denirse densin kadın-erkek arasında yaşanan, özel biri tarafından seviliyor olmak, duygusal açıdan bizi besleyen, kişisel gelişimimize ve hayat yolunda en çok büyümemize, olgunlaşmamıza neden olan ama en çok canımızı acıtan, çıkış yolunu başkaları için çabucak bulabilesek de, konu ilişkimiz olduğunda kolay kolay ne yapacağımıza, nasıl davranmamızın doğru olduğuna karar veremediğimiz alan...

İlişkiler söz konusu olduğunda mutlaka bir çıkış yolu bulunur mantığı ile hareket ettiğimiz, eşe dosta sorduğumuz, onun bunun tavsiyesiyle her şeyi denediğimiz, bu da yeterli gelmeyince psikologların kapısını aşındırdığımız ilişkiler...

Gerçekten de evliliklerde yaşanan her tür problem çözülmü? Çözülürse nasıl çözülür? Yaşadığımız ilişki istediğimiz şekle gelir mi? Gelmezse çözüm nedir? Hangi durumlarda artık katlanılmaz olan evlilik farklı bir boyuta taşınabilir? Ya hiç öyle bir şey olmazsa? Hangi durumlarda karşımızdaki değişebilir? Eşimiz bizim istediğimiz yönde değişirse, evliliğimiz de kurtulur mu? Ya da eşiniz değişse bile, siz artık bu evliliği yürütebilir misiniz?

Ne çok soru var değil mi? Konu evlilik ve yakın ilişkiler olduğunda evlilik sayısının katları kadar soru ve sorun da artar, sayfalar boyunca sıralanabilir.

Bu kitap evlilikte ya da evlenmeye giden yolda hangi problemlerde değişiklik zor gelir ya da belki de hiç gelmezi anlatmayı amaçlıyor. Acı ama gerçek, bazı sorunlar ancak ve ancak

karşımızdaki bir sorunun varlığını kabul ettiğinde değişebilir. Aslında bu gerçek her türlü yakın ilişki için geçerli olsa da bu kitap evlilik içinde kadın-erkek arasındaki zehirli ilişkileri anlatmayı amaçlamaktadır.

Buraya kadar yazdıklarımın anlaşılacağı üzere bazı ilişkiler diğerleri ile karşılaştırıldığında daha zehirlidir. İlişkiyi içine zehirli madde karışmış bir göl gibi düşündüğünüzde gölün içine karışan zehir miktarı o gölden ne kadar süre sonra yararlanılabileceği hakkında bir bilgi verir bize. Zehir azsa zamanla yeni yağmurlar, eriyen kar suları gölün suyunu kullanılır yapabilir. Ama ya zehir çoksa? Aynı şeyi söylemek mümkün olabilir mi?

Ama peki ne belirler ilişkinin ne kadar zehirli ya da geri dönülmesi zor olduğunu? Şüphesiz ki bu kitapta bahsedilecek konulardan çok daha fazla durum, bozukluk ya da daha psikolojik bir terimle patoloji vardır bir ilişkiyi sürdürmenin çok zor olduğu. İçinden çıkılmaz ve zor olan her ilişkide karşı tarafın “hasta” olduğunu söylemek doğru olmasa da birçok vaka için bir bozukluk olmasa da bu kitapta sık kullanacağım bir tabirle “kumaşı hastalığa benzeyen” bir yapılanma vardır.

Bu kitapta terapi seanslarında en sık gördüğüm zehirli ilişki çeşitlerini anlatmaya çalışacağım. Şüphesiz ki zehirli ilişki olarak tanımlanacak ilişki çeşitleri sadece bu kitapta anlatılanlar kadar değildir. Bu kitapta yer veremediğim kişilik bozuklukları, karşı tarafın tedaviyi kabul etmediği ve kendinde sorun olmadığını düşündüğü ruhsal hastalıkların ve bağımlılıkların çoğunda da bir zehirli ilişki çeşidi görülebilir. Ancak bu kitapta sırasıyla öfke, kontrol ve manipülasyon, Sınır Kişilik Bozukluğu, Narsistik Kişilik Bozukluğu ve aldatmayı konu alan zehirli ilişkileri anlatacağım. Nedir zehirli olan? Zehirli ilişkiden çıkış yolu normal ilişkilerdeki gibi midir? İlişkide kalmak için ne gerekir? Peki çıkmak için ne gerekir?

Hazırsanız başlayalım mı?